

Na podstawie: „Od Europejskich do Krajowych Ram Kwalifikacji”, Europejskie i Krajowe Ramy Kwalifikacji”.

Parlament Europejski i Rada zalecają państwom członkowskim wprowadzenie rozwiązań, które umożliwiają uzyskiwanie świadectw kwalifikacji na podstawie efektów uczenia się, potwierdzonych przez upoważniony organ. Umożliwi to nie tylko osobom dorosłym możliwość kontynuowania nauki, ale będzie to korzystne także dla osób bezrobotnych i pracujących, którym umożliwi zdobywanie nowych kwalifikacji zwiększających szanse na rynku pracy.

Obecnie w Polsce obowiązuje zasada, że instytucje organizujące kształcenie formalne (szkoły i wyższe uczelnie) mają uprawnienia do wydawania świadectw i dyplomów, które mogą otrzymać osoby, uczestniczące w kształceniu zorganizowanym przez te instytucje. W tej sytuacji osoby uczące się poza formalnym systemem edukacji, nie mają możliwości uzyskania formalnego potwierdzenia swoich osiągnięć. W Zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady akcentuje się potrzebę promowania walidacji¹ efektów uczenia się poza systemem formalnej edukacji, szczególnie zwracając uwagę na osoby najbardziej narażone na bezrobocie.

W tworzeniu Krajowych Ram Kwalifikacji powinny uczestniczyć, zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktyką, instytucje szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego, partnerzy społeczni, przedstawiciele branż i sektorów gospodarczych, a także eksperci od spraw kwalifikacji.

Polska rozpoczęła prace nad Krajowymi Ramami Kwalifikacji w 2006 r. Celem była realizacja idei uczenia się przez całe życie, a także zapewnienie większej integracji trzech sektorów edukacji w Polsce (ogólnej, wyższej, zawodowej), dzięki czemu możliwa jest szybka reakcja na potrzeby społeczeństwa na rynku pracy. Dzięki dobrowolnie przyjętym zobowiązaniom, możliwe jest stworzenie warunków ułatwiających uznanie nadanych w Polsce kwalifikacji również w innych krajach, zwłaszcza w członkowskich UE.

Pracodawcy również odnoszą korzyści, gdyż dzięki Krajowym Ramom Kwalifikacji, mają możliwość poznania umiejętności osób starających się o pracę, lub poznania ich braku i określenia potrzeb szkoleniowych.

KRK wzmacnia poradnictwo edukacyjne i zawodowe, wspiera kontynuowanie nauki, gdyż zmiany technologiczne wymagają ciągłego uczenia się i dostosowywania umiejętności, aby zachować zatrudnienie. System kwalifikacji oparty na ocenie kompetencji, pozwoli ocenić, które ze sposobów uczenia się są najefektywniejsze w uzyskaniu odpowiednich kompetencji i kwalifikacji.

17 lutego 2010 r. powołany został Międzyresortowy Zespół do spraw uczenia się przez całe życie, w tym Krajowych Ram Kwalifikacji. W celu wykonywania zadań związanych z monitorowaniem procesu tworzenia i wdrażania Polskich Ram Kwalifikacji, stworzono Komitet Sterujący, którego przewodniczącym jest Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Od października 2008 do stycznia 2010, prowadzono prace eksperckie, dzięki czemu powstał model Polskich Ram Kwalifikacji.

Od lipca 2010 r. Instytut Badań Edukacyjnych kontynuuje prace nad PRK, którego wynikiem będzie opracowany ostateczny model Polskich Ram Kwalifikacji. Założeniem jest także stworzenie raportu referencyjnego, który umożliwiłby porównywanie kwalifikacji uzyskanych w Polsce do kwalifikacji potwierdzonych w innych krajach (poprzez Europejskie Ramy Kwalifikacji).

¹ Walidacja jest procesem potwierdzania, że osiągnięcia uzyskane przez uczącego się, odpowiadają efektom wymaganym dla uzyskania odpowiedniej kwalifikacji.

Aby stworzyć w kraju system kwalifikacji oparty na standardach europejskich ram kwalifikacji, potrzebny jest dialog społeczny, który wspólnymi siłami wypracuje rozwiązania akceptowane przez uczestników systemu kwalifikacji.

W tym zakresie odbyło się 5 spotkań w 2011 r., podczas których wyodrębniono bariery w uczeniu się oraz zaproponowano ich rozwiązanie. Zaproponowano nie tylko badanie losów absolwentów, czy stworzenie jednego kodeksu kwalifikacji, ale również upowszechnianie już istniejących rozwiązań – czyli dobrych praktyk, a także otwarcie służb zatrudnienia na współpracę z sektorem prywatnym.

Materiał dotyczący Krajowych Ram Kwalifikacji i debaty społecznej na ich temat jest dostępny na stronie internetowej: <http://kwalifikacje.org.pl/>.